

ALMANYA'DA 2012 EYLÜL AYI İTİBARIYLA ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK ALANINDA MEYDANA GELEN ÖNEMLİ GELİŞMELER

1. İstihdam Piyasası

2012 Ağustos ayı itibariyle çalışanların sayısı, bir ay öncesine göre 43.000 artarak 41,72 milyon olarak kayıtlara geçmiştir. Federal İstatistik Dairesi'nin verilerine göre, bir yıl öncesine kıyaslandığında çalışanların sayısı 420.000 (% 1,0) artış göstermiştir. Ayrıca, Temmuz 2012 itibariyle sigortaya tabi çalışanların sayısı bir yıl öncesine göre 546.000 (% 1,9) artarak 28,90 milyon olarak kaydedilmiştir.

Öte yandan, ikinci basamak işsizlik parası alanların istihdam edildiği statüde çalışanların sayısı, Ağustos 2012'de bir yıl öncesine göre 15.000 (% 15) azalarak 139.000 olarak kayıtlara geçmiştir. Düşük ücretli işlerde çalışanların sayısı ise 2012 Temmuz ayı itibariyle bir yıl öncesine göre 92.000 (% 1,9) azalarak 4,80 milyona inmiştir. Diğer taraftan, aynı dönemde sigortalı çalışanların % 8,8'ini teşkil eden 2,54 milyon sigortalı gelirlerini artırmak amacıyla düşük ücretli ikinci bir işte çalışmıştır. Bu sayı bir yıl öncesine göre 48.000 (% 1,9) daha fazladır.

Serbest olarak çalışanların sayıları (kendi aile şirketlerinde çalışanların sayıları da dahil), 2012 yılının ikinci çeyreğinde 27.000 (% 0,6) artarak 4,58 milyona yükselmiştir.

Bölgesel olarak değerlendirildiğinde sigortaya tabi çalışanların sayısı, Temmuz 2012 ayı itibariyle bir yıl öncesine göre Batı Almanya'da % 2,1, Doğu Almanya'da ise % 1,4 oranında artmıştır. En büyük artış % 3,5 ile son aylarda olduğu gibi yine Berlin Eyaletinde gerçekleşirken, sadece Saksonya-Anhalt Eyaletinde % 0,3 azalma kaydedilmiştir.

Çalışan sayıları sektörlere göre değerlendirildiğinde, bir yıl öncesine göre hemen hemen tüm sektörlerde artışlar devam etmiştir. Ekonomik hizmet sektöründe 145.000 (% 4,8), imalat sektöründe 110.000 (% 1,7), sağlık ve sosyal hizmet alanlarında 86.000 (%2,4), ticaret alanında 65.000 (% 1,6) artış gerçekleşmiştir. Ödünç işçi veren sektörde -26.000 (% - 3,1), kamu idaresinde - 6.000 (% - 0,4) azalma kaydedilmiştir.

Alınan kesinleşmemiş en son verilere göre, 2012 Temmuz ayında 50.000 çalışana kısa süreli çalışma ödeneği ödenmiştir. Bu sayı bir ay öncesine göre 8.000, bir yıl öncesine göre ise 18.000 daha azdır.

Yine kesinleşen en son verilere göre, 2012 Mart ayında 167.000 sigortalı kısa süreli çalışma ödeneği almıştır.

2. İşsiz Sayıları

Almanya'daki işsizlerin sayısı, sonbahar mevsimi hareketliliği nedeniyle Eylül 2012'de bir ay öncesine göre 117.000 (% 4) azalarak 2.788.000 olarak kaydedilmiştir. 2012 Eylül ayı işsiz sayısı bir yıl öncesiyle kıyaslandığında 7.000 (% 0,3) daha azdır.

İşsizlerin sayısı bölgesel olarak değerlendirildiğinde Batı Almanya'da Eylül 2012 itibariyle bir ay öncesine göre 83.000 (% 4,0) azalarak 1.953.000'e, Doğu Almanya'daki işsizlerin sayısı da bir ay öncesine göre 34.000 (% 4) azalarak 835.000'e inmiştir. Aynı ay itibariyle işsizlerin sayısı, bir yıl öncesine göre Batı Almanya'da 34.000 (% 2) artarken, Doğu Almanya'da ise 42.000 (% 5) azalmıştır.

İşsizlik oranı, 2012 Eylül ayında tüm çalışanların sayısı baz alınarak hesaplandığında % 6,5 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran bir yıl öncesine göre % 0,1 daha azdır. Yine 2012 Eylül ayı itibariyle bölge olarak işsizlik oranı, Batı Almanya'da % 5,7, Doğu Almanya'da ise % 9,9 olarak kayıtlara geçmiştir. Geçen yılın aynı dönemine göre işsizlik oranı, Batı Almanya'da aynı kalırken, Doğu Almanya'da % 0,5 azalmıştır.

Diğer taraftan, yabancı işsizlerin sayısı 2012 Eylül ayı itibariyle bir ay öncesine göre 13.690 azalmış ve 464.031'e (% 13,8) inmiştir. Ayrıca, aynı dönem itibariyle işsiz vatandaşlarımızın sayısı bir ay öncesine göre 5.325 azalarak 139.808 (% 20,7) olarak kayıtlara geçmiştir. İşsiz vatandaşlarımızın sayısı bir yıl öncesine göre 1.413 azalmıştır.

3. I. ve II. Basamak İşsizlik Parası Alanların Sayısı

Eylül 2012’de 2.788.000 işsizin 862.000’i (% 31) birinci basamak işsizlik parası alırken, 1.927.000’i (% 69) ikinci basamak işsizlik parası almıştır. Bir ay öncesine göre birinci basamak işsizlik parası alanların sayısı 48.000 (% 5), ikinci basamak işsizlik parası alanların sayısı ise 69.000 (% 3) azalmıştır. Bir yıl öncesine göre kıyaslandığında birinci basamak işsizlik parası alanların sayısı, 60.000 (% 7) artmış, ikinci basamak işsizlik parası alanların sayısında geçen ay da olduğu gibi düşüş devam etmiştir, bu sayı Eylül 2012’de 67.000 (% 3) azalmıştır.

4. İkili ve Çok Taraflı Sözleşmelerin Uygulanmasına İlişkin Değerlendirmeler

Türkiye-Almanya İstisna Akdi İşgücü Anlaşması çerçevesinde Almanya’da 2012 Eylül ayında 219’u inşaat sektöründe, 393’ü inşaat yan sanayiinde ve 8’i demir çelik sektöründe olmak üzere toplam 620 vatandaşımız istihdam edilmiştir.

5. Güncel Mahkeme Kararları

Federal İdare Mahkemesi’nin 04.09.2012 tarih ve 10 C 12.12 sayılı aile birleşimi yoluyla Almanya’ya gelecek yabancı eşlerin dil bilme zorunluluğunun kalkabileceğine dair Kararı

Federal İdare Mahkemesi, Alman vatandaşlarının yabancı eşlerinin Almanca bilme zorunluluğuna ilişkin yasal düzenlemenin yalnız kısıtlı olarak geçerli olduğuna hükmetmiştir. Almanya’da yaşayan yabancılardan Almanya’ya gelecek eşlerinin Almanca bildiklerini kanıtlamak zorunluluğundan farklı olarak, Alman vatandaşlarının eşlerine, Almanca öğrenmelerinin münferit durumda mümkün olmadığı veya bir yıl içinde Almanca’yı öğrenememeleri hallerinde aile birleşim vizesi verilmelidir.

Davacı Afganistan vatandaşı kadın, 1999 yılında Almanya’ya yerleşmiş ve daha sonra Alman vatandaşlığına geçmiş aynı zamanda Afgan vatandaşlığına sahip bir erkekle evlenmiştir. Davacı kadın 2008 Mayıs ayında aile birleşimi amaçlı vize başvurusunda bulunmuştur. Alman Büyükelçiliği kadının okuma yazma bilmediği ve yeterli Almanca bilgisine sahip olmadığı için vize başvurusunu reddetmiştir. İdare Mahkemesi de kadının davasını

reddetmiştir. İdare Mahkemesi, Alman vatandaşı olan erkeğin, kadının Almanca'yı öğrenene kadar geçici olarak evlilik birliğini sürdürmek amacıyla Afganistan'da yaşayabileceğine hükmetmiştir.

Federal İdare Mahkemesi, İdare Mahkemesi'nin kararını iptal etmiştir. İkamet Kanununun 28'inci maddesinin 1'inci fıkrasının 5'inci cümlesi ve 30'uncu maddenin 1'inci fıkrasının 1'inci cümlesinin 2 no'lu hükmüne göre aile birleşiminde bir yabancının yanına gelecek eşe uygulanan düzenleme, Alman vatandaşlarına da aynen uygulanır hükmünü içermektedir. Ancak, bir yabancının Alman eşinin yanına aile birleşimi ile gelme talep hakkı, ancak yabancının Almanya'ya gelmeden önce yeterli dil bilgisine sahip olduğu hallerde mevcuttur. Bu düzenleme, yabancıların uyumuna yönelik bir düzenleme olup, bununla zorla evliliklerin de engellenmesi amaçlanmıştır ve Anayasaya uygundur. Diğer taraftan Anayasa tarafından güvence altına alınmış ailenin ve evlilik birliğinin korunması ilkesi, aile birleşimine ilişkin düzenleme ile korunan kamu menfaatiyle, başvuru sahiplerinin Almanya'da evlilik birliklerini sürdürme arzularına ilişkin özel menfaatleri arasında bir öncelik kıyaslaması yapılmasını gerekli kılmaktadır.

Böyle bir menfaat önceliği kıyaslamasında bir Alman vatandaşının evlilik birliğini yurtdışında sürdürmesinin beklenemeyeceği gerçeği ağırlığını ortaya koymaktadır. Bir yabancından farklı olarak Anayasa'nın 11'inci maddesi Alman vatandaşlarına serbest dolaşma özgürlüğünü tanımaktadır. Bu nedenle dil bilme zorunluluğuna ilişkin düzenlemenin Almanların yabancı eşleri açısından Anayasa doğrultusunda yorumlanması gerekmektedir. İkamet Kanunu'nun 28'inci maddesinin 1'inci fıkrasının 5'inci cümlesi aile birleşimi yoluyla Almanya'ya gelecek eşden bir yılı aşmayacak bir süre içinde üstesinden gelebileceği bir gayret göstermesi istenebileceğini öngörmektedir. Bu tür bir gayretin gösterilmesinin yabancı ülkede mümkün olmaması halinde veya bir yıl içinde başarı getirmemesi durumunda, yabancı eşe vize verilmesi gerekecektir. Bu durumda Alman eşin Alman vatandaşlığı yanında başka bir ülkenin de vatandaşlığına sahip olması ve kendisinin bu ülkede eşiyle geçici olarak kalabileceği gerçeği önemli arz etmemektedir. Ayrıca kendisinden böyle bir istekte bulunulması da hukuka uygun değildir.

6. Sayısal Veriler

	Aylık Veriler		2011 Eylül Ayına Göre	
	Eylül 2012	Ağustos 2012	Artma (+) veya Azalma (-)	Yüzde (%) olarak
Tüm Çalışanlar		41.724.000		1,0
Sigortaya tabi işlerde çalışanlar	28.903.400 (Temmuz 2012)	28.908.200 (Haziran 2012)		1,9
İşsizler	2.905.112	2.875.971	-39.574	-1,3
* erkekler % 52,3	1.457.916	1.515.630	6.125	0,4
* kadınlar % 47,7	1.330.327	1.389.482	-13.452	-1,0
* 25 yaşını doldurmamış % 10,1	282.876	323.451	3.467	1,2
* 50 yaşını doldurmuş % 31,6	881.144	899.328	15.233	1,8
* 55 yaşını doldurmuş % 18,9	527.757	535.927	13.384	2,6
* Almanlar % 83,2	2.320.215	2.423.329	-20.152	-0,9
* Yabancılar % 16,6	464.031	477.721	12.414	2,7
* Türkler	139.808	145.133	-1.413	
İşsizlik oranları (%)				
* Tüm çalışanlar	6,5	6,8	6,6	
Erkekler	6,5	6,7	6,5	
Kadınlar	6,7	6,9	6,8	
25 yaşını doldurmamış olanlar	6,1	6,9	6,0	
50 yaşını doldurmuş olanlar	7,2	7,4	7,5	
- Yabancılar	13,8	14,2	14,0	
- Almanlar	5,9	6,2	6,0	
- Türkler	20,7	21,3	21,6	
Bildirilen açık işler				
-Ay başından beri	168.305	179.345	-25.066	-13,0
- Yıl başından beri	1.571.263	1.402.958	-131.521	-7,7
- Halen mevcut	484.507	493.380	-17.065	-3,4
Yardım alanlar				
Birinci basamak işsizlik parası	791.928	834.984	53.386	7,2
İkinci basamak işsizlik parası	4.384.475	4.424.240	-135.030	-3,0
Sosyal yardım	1.684.818	1.695.097	-33.205	-1,9

Kaynak: Federal İş Ajansı